

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	10757 - Investigació i Innovació Educativa
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	10757 - Investigació i Innovació Educativa
Crèdits	0,48 de presencials (12 hores) 1,52 de no presencials (38 hores) 2 de totals (50 hores).
Grup	Grup 1, 2S (Campus Extens)
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Joan Antoni Estades Castañer	17:00	19:00	Dijous	07/01/2016	11/02/2016	Aula classe

Contextualització

PROFESSOR:

Joan A, Estades Castanyer és professor de secundària desde fa uns 30 anys. Actualment treballa al CEPA Camp Rodó. La seva activitat docent s'ha centrat especialment en la recerca i innovació en el camp de l'educació ambiental. Ha participat com a ponent en diversos cursos de formació permanent del professorat de secundària. Ha publicat, conjuntament amb altres autors, diversos materials relacionats amb la didàctica de les ciències. Ha participat a simposis sobre ensenyament de les ciències i publicat diverses experiències a llibres sobre recerca i innovació de les ciències. Igualment, ha publicat diversos articles a la revista Cuadernos de Pedagogía.

Ha estat professor-tutor del segon cicle de l'antic CAP i, darrerament, tutor d'alumnat en pràctiques de l'actual MFP de la UIB.

Aquests darrers anys ha participat en el treball de recerca sobre l'*Avaluació del grau d'integració de l'Educació Ambiental en els centres escolars públics de les Illes Balears*. Treball editat per l'ICE de la UIB el passat 2012.

ASSIGNATURA:

L'assignatura *Investigació i Innovació Educativa* té com a objectiu prioritari la valoració, per part de l'alumnat, de la importància de la pràctica reflexiva com a una font de millora de la funció docent. Igualment pretén que l'alumnat reconegui la investigació i la innovació educativa com a elements inherents a la seva tasca docent.

L'adopció d'una actitud de recerca que dugui el professorat a innovar constantment, a revisar la seva metodologia, a l'elaboració de nous materials,... és el que fa que la professió d'ensenyar sigui tan creativa i interessant.

Durant el desenvolupament de l'assignatura l'alumnat coneixerà les tendències en innovació educativa, tindrà oportunitat d'analitzar la metodologia i els resultats de diferents investigacions educatives relacionades

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	10757 - Investigació i Innovació Educativa
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

directament amb l'àrea i s'iniciarà en l'ús de les tècniques pròpies de la investigació educativa. A més, l'alumnat coneixerà les línies prioritàries en relació a la innovació educativa per part de l'Administració.

Requisits

Els requisits generals d'accés al Màster

Competències

L'assignatura *Investigació i innovació educativa* té el propòsit de contribuir a l'adquisició de les competències que s'indiquen a continuació.

Específiques

- * Analitzar i qüestionar les pròpies concepcions sobre els distints aspectes relacionats amb la professió docent..
- * Iniciar-se en l'ús de les tècniques pròpies de la investigació i la innovació relacionades amb l'ensenyament de la matèria i amb l'educació en general, amb el fi de dissenyar i desenvolupar projectes d'investigació, innovació i avaluació educatives..
- * Conèixer les institucions, models i vies per a la formació permanent, la investigació i la innovació educatives, valorant aquests com a una necessitat inherent a l'exercici professional..
- * Desenvolupar una actitud reflexiva i crítica en relació a l'entorn social i cultural, l'entorn institucional on es treballa i envers la seva pròpia pràctica professional..

Genèriques

- * Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que permetin contribuir a fer del centre educatiu un lloc de participació i cultura en relació a l'entorn on està ubicat; desenvolupar les funcions de tutoria i d'orientació dels estudiants de manera col·laborativa i coordinada; participar en l'avaluació, la investigació i la innovació dels processos d'ensenyament i aprenentatge..
- * Conèixer la normativa i organització institucional del sistema educatiu i models de millora de la qualitat amb aplicació als centres d'ensenyament..

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Durant el desenvolupament de l'assignatura es treballaran els continguts següents

Continguts temàtics

Bloc 1. La pràctica reflexiva del professorat

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	10757 - Investigació i Innovació Educativa
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

La investigació com a font de millora. La innovació com a resposta a la investigació. La investigació-acció. Del treball individual al treball col·laboratiu. La formació permanent del professorat. Els programes de qualitat dels centres educatius.

Bloc 2. La investigació i la innovació docent en relació amb els problemes d'ensenyament i aprenentatge a l'àrea

Investigació i innovació en l'ensenyament de les ciències. La investigació i la seva incidència en la pràctica docent. Investigació sobre les concepcions de l'alumnat en el camp de la biologia i la geologia. Tendències en innovació educativa des de l'àrea de biologia i geologia. Educació ambiental de "nova generació". Anàlisi d'exemples de projectes innovadors en l'àmbit de les ciències a centres de secundària: possibilitats i inconvenients. Tendències en l'aplicació innovadora de les TIC. De les TIC a les TAC.

Bloc 3. Metodologia y tècniques bàsiques d'investigació educativa

Principis metodològics de la investigació educativa. Els qüestionaris. Tipologia de preguntes d'un qüestionari. Exemples d'investigació educativa dins l'àmbit de l'àrea de les ciències.

Bloc 4. Disseny i desenvolupament de projectes d'investigació i innovació

Participació del professorat de secundària en projectes d'investigació educativa. Propostes d'investigació i d'innovació per a un centre de secundària.

Metodologia docent

Es descriuen a continuació les activitats de treball presencial i no presencial (autònom) previstes a l'assignatura.

L'assignatura forma part del projecte Campus Extens. Per tant, i mitjançant la plataforma de teleeducació Moodle, l'alumnat tindrà a la seva disposició una comunicació en línia i a distància amb el professor especialment útil per a l'enviament i revisió de tasques del seu treball autònom.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Activitats d'aula i exposició continguts	Grup gran (G)	Part dels continguts (especialment els inicials) es treballaran en forma d'activitats d'aula. Aquestes podran ser activitats individuals o en grup. A més, el professor establirà els fonaments teòrics, exposarà exemples de pràctiques innovadores i treballs d'investigació i donarà informació sobre les tasques a desenvolupar pel que es refereix al treball autònom.	11
Avaluació	Autoavaluació	Grup petit (P)	Es realitzarà una activitat d'autoavaluació per tal de reflexionar sobre la tasca realitzada a l'aula i també a la no presencial.	1

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Lectura i comentari d'articles	Durant el curs l'alumnat haurà de fer com a tasca no presencial i de caire individual una lectura i reflexió sobre un o dos articles relacionats amb la innovació i/o investigació educativa.	6
Estudi i treball autònom individual	Participació fòrum	L'alumnat haurà de fer aportacions a un fòrum el qual serà iniciat pel professor. La temàtica farà referència al possible enfocament d'un projecte innovador	6
Estudi i treball autònom individual o en grup	Elaboració d'un qüestionari i del seu pla d'exploració	El seu desenvolupament s'iniciarà a l'aula però té un caràcter no presencial. L'alumnat individualment o en grup, elaborarà una proposta de qüestionari seguint les indicacions del professor.	26

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Autoavaluació

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Escales d'actituds (no recuperable)
Descripció	Es realitzarà una activitat d'autoavaluació per tal de reflexionar sobre la tasca realitzada a l'aula i també a la no presencial.
Criteris d'avaluació	L'alumnat haurà de reflexionar sobre la seva feina desenvolupada. Per a obtenir la màxima puntuació en aquest apartat serà imprescindible haver assistit al 100% de les sessions presencials.

Percentatge de la qualificació final: 10%

Lectura i comentari d'articles

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves de resposta breu (no recuperable)
Descripció	Durant el curs l'alumnat haurà de fer com a tasca no presencial i de caire individual una lectura i reflexió sobre un o dos articles relacionats amb la innovació i/o investigació educativa.
Criteris d'avaluació	L'alumnat ha de ser capaç de comentar l'article en relació als seus aspectes generals i de respondre adequadament una sèrie de qüestions plantejades pel professor.

Percentatge de la qualificació final: 20%

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	10757 - Investigació i Innovació Educativa
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Participació fòrum

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Escales d'actituds (no recuperable)
Descripció	L'alumnat haurà de fer aportacions a un fòrum el qual serà iniciat pel professor. La temàtica farà referència al possible enfocament d'un projecte innovador
Criteris d'avaluació	L'alumne/a ha de ser capaç de fer aportacions interessants i fonamentades a un fòrum sobre enfocament, possibles continguts a treballar, metodologia, etc. relacionat amb una proposta de projecte innovador.

Percentatge de la qualificació final: 20%

Elaboració d'un qüestionari i del seu pla d'explotació

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	El seu desenvolupament s'iniciarà a l'aula però té un caràcter no presencial. L'alumnat individualment o en grup, elaborarà una proposta de qüestionari seguint les indicacions del professor.
Criteris d'avaluació	Es valorarà l'explicitació clara dels objectius del qüestionari, l'adequació de la tipologia de preguntes, l'exposició de les normes d'aplicació i, especialment, la proposta d'explotació del qüestionari.

Percentatge de la qualificació final: 50%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

BALLESTER, LL. (2004): Bases metodològiques de la investigació educativa. 2ª ed. Palma de Mallorca: Universitat de les Illes Balears.

BARBERÀ, E.; MAURI, T.; ONRUBIA, J. (coords.) (2008): Cómo valorar la calidad de la enseñanza basada en las TIC. Barcelona: Graó

BENAYAS, J. i altres (2003): La investigación en educación ambiental en España. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente

BENNETT, D. (1993): Evaluación de un programa de educación ambiental. Bilbao: Los libros de la Catarata

CAÑAL, P. (coord.) (2002): La innovación educativa. Madrid: Akal

CAÑAL, P. (coord.) (2011): Biología y geología. Investigación, innovación y buenas prácticas. Barcelona: Graó

CARBONELL, J. (2006): La aventura de innovar. El cambio en la escuela. 3ª ed. Madrid: Morata

CORBETTA, P. (2003): Metodología y técnicas de investigación social. Madrid: Mc Graw-Hill

GRANÉ, M; WILLEN, C. (2009): Web 2.0: Nuevas formas de aprender y participar. Barcelona: Laertes

IMBERMÓN, F. (2007): La formación permanente del profesorado. Nuevas ideas para formar en la innovación y el cambio. Barcelona: Graó

MARTÍNEZ, F. (2002): El cuestionario. Barcelona: Laertes

PERRENOUD, P. (2004): Desarrollar la práctica reflexiva en el oficio de enseñar. Barcelona: Graó

PORLÁN, R; MARTÍN, J. (2004): El diario del profesor. Un recurso para la investigación en el aula. 9ª ed. Sevilla: Díada

PRIETO, T; BLANCO, A. (1997): Las concepciones de los alumnos y la investigación en Didáctica de las Ciencias. Málaga: Universidad de Málaga

SANMARTÍ, N. (2009): Didáctica de las ciencias en la educación secundaria obligatoria. Madrid: Síntesis

Bibliografia complementària

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	10757 - Investigació i Innovació Educativa
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

- BISQUERRA, R. (coord.) (2004): Metodología de la investigación educativa. Madrid: La Muralla
- BLAXTER, L. i altres (2008): Cómo se investiga. Barcelona: Graó
- CUBERO, R. (1995): Cómo trabajar con las ideas de los alumnos. 3ª ed. Sevilla: Díada
- DE CASTRO, R. (coord.) (2006): Persona, Sociedad y Medio Ambiente. Perspectivas de la investigación social de la sostenibilidad. Sevilla: Consejería de Medio Ambiente de la Junta de Andalucía
- ESCUDERO, T.; CORREA, A. (2006): Investigación en innovación educativa: algunos ámbitos relevantes. Madrid: La Muralla
- FERNÁNDEZ, J. i altres (2002): ¿Cómo hacer unidades didácticas innovadoras? Sevilla: Díada
- GARCÍA, J. (coord.) (2002): Nuevas tendencias de la Educación Ambiental. Investigación en la escuela, n.46. Sevilla: Díada
- LATORRE, A. i altres (2003): Bases metodológicas de la investigación educativa. Barcelona: Experiencia
- MARTÍN, A. (1995): Ideas prácticas para innovadores críticos. 2ª ed. Sevilla: Díada
- MEC (2007): Les tecnologies de la informació i de la comunicació en l'educació. Informe sobre la implantació i l'ús de les TIC als centres docents d'educació primària i secundària (curs 2005-2006). Madrid
- MOGENSEN, F. i altres (2007): Educació per al desenvolupament sostenible. Tendències, divergències i criteris de qualitat. Barcelona: Graó
- MONEREO, C. (coord.) (2009): Pisa como excusa. Repensar la evaluación para cambiar la enseñanza. Barcelona: Graó
- MURGA, Mª A. (2009): Escenarios de Innovación e Investigación educativa. Madrid: Universitat
- SANMARTÍ, N. (2007): 10 ideas clave. Evaluar para aprender. Barcelona: Graó
- SIERRA, R. (1992): Técnicas de Investigación Social. Teoría y ejercicios. Madrid: Paraninfo
- STOKKING, K. i altres (2003): L'avaluació de l'educació ambiental. Barcelona: Graó

Altres recursos

Revistes digitals:

- Revista CIÈNCIES
http://crecim.uab.cat/revista_ciencias/revista/
- Revista EUREKA
<http://www.apac-eureka.org/revista/>
- Revista electrònica de ensenyanza de las ciencias (<http://www.saum.uvigo.es/reec/index.htm>)
- Revista electrònica IN. Investigació i Innovació Educativa i Socioeducativa
http://www.uib.es/ant/infosobre/estructura/instituts/ICE/revista_IN/pags/cat/index.html
- Butlletí La Recerca
<http://www.ub.edu/ice/recerca/butlleti/llicitat.htm>
- Revista d'Innovació i Recerca en Educació (REIRE). Substitueix Butlletí La Recerca.
<http://www.raco.cat/index.php/REIRE>

Revistes en paper:

- Alambique
(informació a: <http://alambique.grao.com>)
- Enseñanza de las ciencias
(informació a: <http://ensciencias.uab.es>)
- Enseñanza de las Ciencias de la Tierra
(informació a: <http://www.aepect.org/larevista.htm>)
- Aula de Innovación Educativa
(informació a: <http://aula.grao.com/>)
- Cuadernos de Pedagogía
(informació a: <http://www.cuadernosdepedagogia.com>)
- Investigación en la Escuela
(informació a: <http://www.diadaeditora.com/> i es poden consultar els sumaris a

Universitat
de les Illes Balears

Guia docent

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	10757 - Investigació i Innovació Educativa
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

http://dialnet.unirioja.es/servlet/revista?tipo_busqueda=CODIGO&clave_revista=734)

